

Diarienummer: 2021-695

Klassificerings-ID: 1.2.3

29 juni 2021

Infrastrukturdepartementet

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång

dnr I2021/01054

Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

DIGG är positiv till att en ny lag och en ny förordning kommer på plats för att förtydliga ansvarsförhållanden inom det fortsatta arbetet med att genomföra SDG-förordningens krav. Detta då vi bedömer att det är en nödvändig åtgärd för att tydliggöra ambitionsnivån samt skapa ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt genomförande. DIGG tillstyrker i stora delar lagförslagen och promemorians innehåll, men vill därutöver framföra följande synpunkter för att SDG-förordningens intentioner ska kunna genomföras på nationell nivå och på ett kostnadseffektivt sätt.

- DIGG avstyrker förslagen till nuvarande formulering av 3 och 4 §§ i lagförslaget. Detta med anledning av att vi vill se en analys som säkerställer att samtliga artiklar i SDG-förordningens krav på behöriga myndigheter verkligen tagits om hand i förslaget.

- DIGG avstyrker förslaget till nuvarande formulering av 5 § i lagförslaget då vi anser att ett krav på behöriga myndigheters åtagande i förhållande till nationella samordnare är nödvändig. Detta med anledning av att vi ser behov av att förtydliga kravet på behöriga myndigheters åtagande gentemot nationell samordnare för de olika krav som SDG-förordningen innebär.
- DIGG avstyrker förslag till lydelse i förordningens 2 § när det gäller att Myndigheten för digital förvaltning ska samordna **och bistå** de behöriga myndigheter när det utför sina uppgifter enligt SDG-förordningen. Att samordna förefaller som en naturlig uppgift för DIGG samt att främja enhetlighet i införandet, men att bistå varje enskild aktör i genomförandet är ett omfattande åtagande som kräver en omfattande bemanning och är inte alls i likhet med det uppdrag som myndigheten har idag.
- DIGG avstyrker den konsekvensanalys som gjorts rörande finansiering av införandet av SDG-förordningen, särskilt när det gäller nationell samordnare.

Generella synpunkter

DIGG har vid analys av denna promemoria med lag- och författningsförslag saknat reglering och kommentarer kring behöriga myndigheters anslutning till det tekniska systemet och bevisutbytet som där ska ske. Artikel 14 i SDG-förordningen ställer vissa krav på det tekniska systemet för gränsöverskridande utbyte av bevis och tillämpning av engångsprincipen. Vissa delar är direkt tillämpliga för behöriga myndigheter och vissa delar på Sverige som medlemsstat. DIGG bedömer att dessa krav behöver tydliggöras redan nu när det gäller vem som bär ansvar och vem som förväntas göra vad vid utvecklingen och införandet av det tekniska systemet.

Vi anser att artikel 14.2 kan leda till att ytterligare behöriga myndigheter tillkommer, det vill säga de myndigheter som tillhandahåller bevis i ett onlineförfarande men inte är behörig för att de ska ge tillgång till information, onlineförfaranden eller hjälp- och problemlösningstjänster enligt 3 och 4 §§.

När det gäller artikel 14.6 och artikel 14.11 anser vi att det bör analyseras om dessa behöver framgå av lagen, eller om regeringen på annat sätt vill ge behöriga myndigheter i uppdrag att genomföra de krav som anges i artiklarna.

DIGG anser dessutom att de behöver analyseras närmare om:

- artikel 18.3 och artikel 21.2 bör finnas med i regleringen som föreslås,
- om skyldigheter enligt artikel 10 som bör genomföras i den föreslagna nationella regleringen, för att skapa tydlighet för de behöriga myndigheterna gällande vilka krav de har att förhålla sig till?
- om privata aktörer ska anses vara behöriga myndigheter enligt SDG-förordningen och om det i så fall också påverkar bevisutbytet enligt artikel 14.

1 Promemorians författningsförslag

1.1. Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång

3 §

DIGG konstaterar att flera artiklar i förordningen rörande tillhandahållande av information och hjälp- och problemlösningstjänster samt insamling av användarstatistik och användaråterkoppling riktar sig direkt till behöriga myndigheter. Andra artiklar riktar sig till medlemsstaterna men innehåller krav som är relevanta för behöriga myndigheter. DIGG ser en risk i att de totala kraven som behöriga myndigheter har att följa inom dessa områden är svåröverskådliga och uppfattas som otydliga. Regeringen bör därför överväga hur regleringen kan förtydligas, exempelvis genom att det i den föreslagna lagen på ett sammantaget vis hänvisas till artiklar som är relevanta för de behöriga myndigheterna att förhålla sig till.

Samma myndighet kan vara behörig enligt den föreslagna 3 § första och andra stycket och regeringen bör se över formuleringarna utifrån det.

4 §

Den föreslagna paragrafen bör förses med en hänvisning till att de krav som framgår av artikel 14.6, 14.7, 14.8, 14.11 i SDG-förordningen som berör behöriga myndigheters del i bevisutbytet via det tekniska systemet för att tydliggöra vilka skyldigheter som åligger behöriga myndigheter inom detta område.

5 §

DIGG bedömer att det är osäkert om reglering är tillräcklig för att nationella samordnare ska kunna uppfylla sina skyldigheter. Mycket i SDG-förordningen handlar om att ändra i behöriga myndigheters tekniska format, webbsidor och digitala tjänster samt att dela information med andra behöriga myndigheter. Det innebär att behöriga myndigheter utöver att lämna information behöver följa de riktlinjer som nationell samordnare kommunicerar rörande enhetlig tillämpning av artiklarna 9 – 16, samt rekommendationer rörande 17.2c. Exempelvis finns en tydligare reglering

kopplat till tjänstedirektivet med föreskriftsrätt till Tillväxtverket som finns i förordning 2009:1078 6 § som då för visso baseras är ett EU-direktiv och därmed behöver mer nationell reglering.

1.2 Förslag till förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång

2 §

DIGG tillstyrker att myndigheten även fortsättningsvis bör vara nationella samordnare enligt SDG-förordningen och att det är bra att det tydligt framgår i förordningsförslaget.

DIGG avstyrker förslag till lydelse i förordningens 2 § när det gäller att myndigheten för digital förvaltning ska samordna **och bistå** de behöriga myndigheter när det utför sina uppgifter enligt SDG-förordningen. Att samordna förefaller som en naturlig uppgift samt att främja enhetlighet i införandet, men att bistå varje enskild aktör i genomförandet är ett omfattande åtagande som kräver en omfattande bemanning och därmed finansiering till myndigheten. SDG-förordningen innehåller krav som är ytterst relevanta för att driva på en mer användarvänlig och effektiv offentlig förvaltning som också är mer öppen gentemot den inre marknaden. Vårt förslag är att "och bistå" tas bort ur förslaget.

3 EU:s förordning om en gemensam digital ingång

3.1 Information, förfaranden samt hjälp och problemlösningstjänster

DIGG anser att onlineförfarande bör ersätta förfarande i promemorian. Detta för att på bättre sätt stämma överens med SDG-förordningens definitioner. Ett onlineförfarande (online procedure enligt SDGR artikel 13) är mer jämförbart med en digital tjänst eller e-tjänst. Ett förfarande (procedure) är definitionsmässigt teknikneutralt och i grunden främst en beskrivning av en verksamhetsprocess eller en tjänst som utförs inom en livshändelse av en eller flera behöriga myndigheter. Onlineförfarande är problematiskt i svenskan men har använts i översättningen av SDG-förordningen, ett alternativ är att använda digitalt förfarande men även då finns risk för missförstånd gentemot den svenska översättningen.

DIGG anser att skrivningen i promemorian rörande skyldigheter kopplade till onlineförfaranden i bilaga I är svårtolkad och bör förtydligas. Orden ”bör” och ”är dock något lägre” och dess innebörd i detta sammanhang gör att kraven blir svårtolkade vad det i realiteten innebär för behöriga myndigheter.

4 Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen

4.1 En ny lag och förordning föreslås

DIGG vill påtala att det i promemorian anges ett annat formulerat huvudsakligt syfte än vad som är beskrivet som skäl 6 i SDG-förordningen.

4.2 Behöriga myndigheter och nationella samordnare

DIGG anser att det är otydligt hur ansvarsförhållandet mellan DIGG och tillkommande nationella samordnare ska fungera. Ett förtydligande bör göras när det gäller ansvarsfördelningen där en nationell samordnare bör få ett övergripande uppdrag att vara kontaktpunkt mot övriga nationella samordnare. Annars finns risk

för otydliga krav på behöriga myndigheter. Detta är inte relevant så länge det bara finns en nationell samordnare.

DIGG förordar också att Kommerskollegium även fortsättningsvis bistår DIGG med att samordna arbetet gällande hjälp- och problemlösningstjänster, bilaga III, vilket är viktigt även när lagen och förordningen träder i kraft.

DIGG anser därutöver att relationen mellan DIGG, som nationella samordnaren för SDG, och samordnare för tjänstedirektivet och yrkeskvalifikationsdirektivet bör förtydligas.

5 Bestämmelser om nationell samordning bör regleras i förordning

5.1 Nationella samordnares uppgifter

DIGG vill även påtala att arbetet med kartläggning av vilka som berörs av SDG-förordningen är ett pågående arbete.

5.2 Förteckning över de behöriga myndigheternas ansvarsområden

DIGG vill framföra att för att kunna tillhandahålla en korrekt förteckning ska det åligga varje behörig myndighet att lämna information om myndighetens specifika ansvarsområden när det gäller den information, de förfaranden samt de hjälp- och problemlösningstjänster som omfattas av SDG-förordningen till DIGG.

7 Konsekvenser

Konsekvenser för den nationella samordnaren

DIGG avstyrker den konsekvensanalys som gjorts rörande finansiering av införandet av SDG-förordningen, särskilt när det gäller nationell samordnare. Det är inte rimligt att denna uppgift kan genomföras inom DIGG:s befintliga budgetram. DIGG

har i ett förslag till handlingsplan för SDG-förordningen¹ samt i våra två senaste budgetunderlag angivit vilken finansiering vi anser är rimlig för uppgiften att vara nationell samordnare samt lämnat underlag för behov av ytterligare insatser för Sveriges genomförande.

Utöver detta har DIGG också anfört behov av finansiering för samordnade insatser för att kunna bygga den nationella infrastruktur som krävs för att införa SDG-förordningen.

Konsekvenser för behöriga myndigheter

DIGG uppfattar, utifrån dialoger med flera andra myndigheter, att kostnaderna kommer att öka även för vissa behöriga myndigheter som omfattas av SDG-förordningens krav.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Linn Kempe, juristen Eva-Maria Broberg-Lennartsson och samordnaren Ann-Catrin Nyberg deltagit. Föredragande har varit leveransledare Viktoria Hagelstedt.

Anna Eriksson

Viktoria Hagelstedt

¹ Förslag till handlingsplan för att leva upp till SDG-förordningen, 2020-02-27, I2019/02843/DF, DIGG:s ärendenummer: 2019-402